

Skötselplan för Skogsbyås naturreservat

Vensbrinksberget – i närheten av utsiktstornet.

Foto: Peter Lantz

Beskrivning av naturreservatet

Översikt

Skogsbyås naturreservat är 61,4 hektar stort och ligger ca 38 km väster om Nyköping, 22 km sydsydost Katrineholm och 9 km nordväst Stavsjö. Området följer sträckningen av Skogsbyåsen och inkluderar länets högsta punkt Vensbrinksberget (123 möh). Skogen domineras av en sammanhängande tallskog, mestadels på mager bergbunden mark. De äldsta tallarna är säkerligen omkring 300 år. Den tidigare grandominansen utmed foten av den branta förkastningen är bruten på grund av granbarkborreangrepp och en ny jämnvikt med större andel löv och tall inställer sig.

Uppgifter om naturtyper, arter och bevarandevärden

Uppskattade arealer (hektar) av naturtyper*:

- Tallskog (utanför våtmark)	41,7
- Granskog (utanför våtmark)	5,7
- Barrblandskog (utanför våtmark)	9,4
- Lövblandad barrskog (utanför våtmark)	2,2
- Triviallövskog (utanför våtmark)	0,8
- Ädellövskog (utanför våtmark)	0,1
- Temporärt ej skog (utanför våtmark)	0,1
- Lövblandad barrskog (på våtmark)	0,6
- Öppen våtmark	0,1
- Övrig öppen mark utan vegetation	0,4
- Övrig öppen mark med vegetation	0,2
- Exploaterad mark	0,1
TOTALT	61,4
Varav produktiv skog	42,0

ÅGP-arter**

- Raggbock *Tragosoma depsarium*

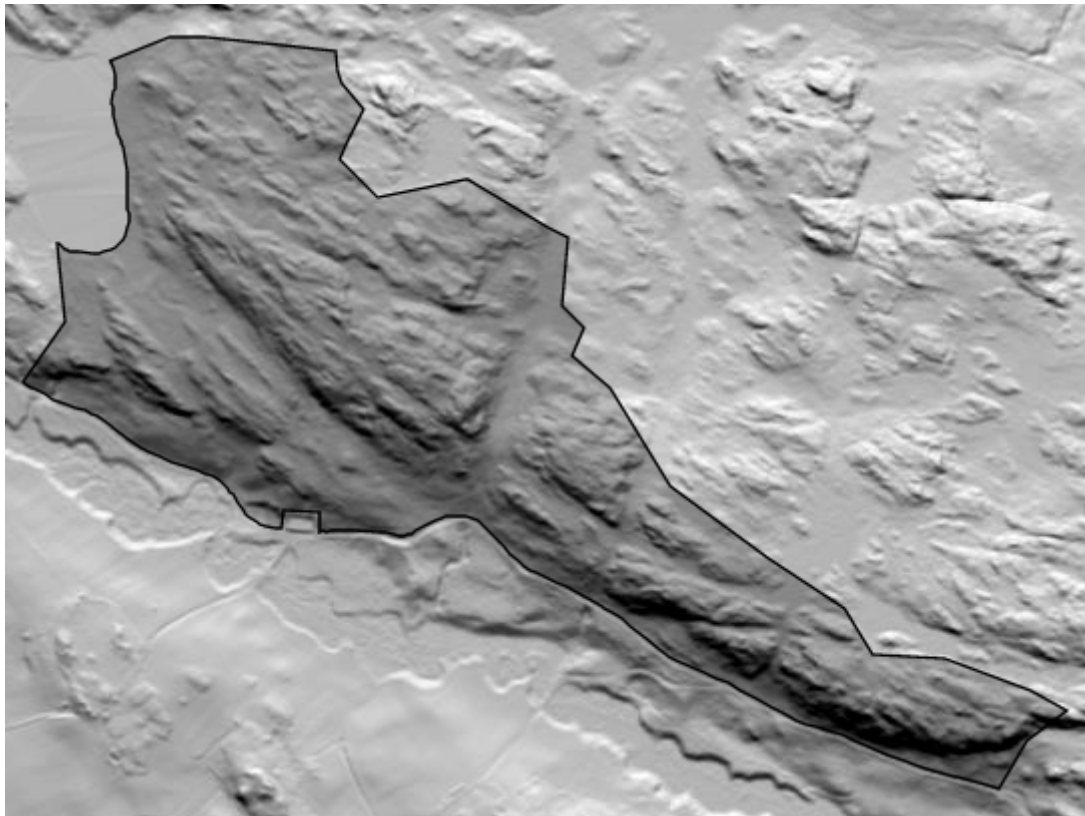
Prioriterade bevarandevärden

- Naturtyper
- Strukturer (landskapselement)
- Växt- och djursamhällen
- Arter
- Friluftsliv
- Hällmarkstallskog, barrblandskog
- Död ved, gamla träd och geologiska formationer
- Marksvampar
- Raggtaggsvamp och ryl
- Vandring, tystnad, naturstudier och tillgänglighet för personer med funktionsvariation

* Klasser och arealer enligt NMD (Nationella Marktäckedata) ** Åtgärdsprogram för hotade arter

Naturgeografiska förhållanden

Skogsbyås sträcker sig i NV-SO riktning och inkluderar länets högsta punkt (Vensbrinksberget 123 möh). Där finns ett utsiktstorn byggt 2000. Sörmlandsleden går geonom den bitvis kuperade terrängen. Nedanför berget finns en markant, bitvis brant, förkastning som löper parallellt med områdets gräns åt syd och sydväst. Berggrunden består till största del av granit. I de lägre delarna i sydväst består berggrunden främst av den sedimentära bergarten vacka men där finns även inslag av kalk i berggrunden. Mellan de magra hållmarkerna är det bördigare partier med stråk av morän och i syd/sydväst, nedanför berget, finns isälvsediment och postglacial sand. Karaktäristiskt är även de mindre förkastningarna (figur 1) som delar berget på tvären. I den västra delen finns ett inslag av kalk i berggrunden där vattnet har eroderat ut små kanjons i kalkstenen. De basiska förhållandena avspeglar sig även i omgivningens markvegetation med flertalet sällsynta svampar och en speciell flora.

Figur 1. I SGU:s nationella höjdmodell framgår den nordvästliga sträckningen av Skogsbyås liksom de mindre förkastningarna som delar berget på tvären.

Historisk och nuvarande markanvändning

Området som utgör naturreservatet har varit skogsbeklätt under mycket lång tid. På häradskartan (figur 2) är området markerat som skog. På det ekonomiska kartbladet från 1950-talet syns att skogen på den tiden var betydligt glesare än idag vilket troligtvis beror på att skogen tidigare använts för skogsbete.

Figur 2. Skogsbyås naturreservat markerat på den gamla häradskartan. Den lilla sjön Vikitteln utanför reservatet kallades förr i tiden för Videketteln. På östra sidan av sjön finns en gammal kolbotten, en kolarkoja och en tjärdal.

Biologiska bevarandevärden

Området är kuperat. På de högre delarna finner man främst tall, med stor åldersvariation, på mager bergbunden mark. De äldsta tallarna är säkerligen omkring 300 år. Brandspår, främst i form av kolade stubbar, finns spritt i området.

I de lägre delarna nedanför den förkastning som går i NV-SO riktning finns inslag av kalk i berggrunden och en barrblandskog med en värdefull marksvamp- och kärlväxtflora. Vid de i länet omfattande granbarkborreangreppen som började 2018 har dock en stor del av de äldre granarna dött. Området kommer därför att präglas av en stor andel död ved, en ny generation gran, tall och en lövsuccesion. Inventeringar behöver genomföras för att veta hur fungan i de tidigare grandominerade delarna påverkas.

1990 hittades gnagspår av raggbock i området. Trots att det är många år sedan visar fyndet att med rätt skötsel är Skogsbyås ett område med potential att hysa raggbock.

2022-09-26

511-3171-2017

Tabell 1. Artlista som visar ett urval av naturvårdsintressanta arter som registrerats inom Skogsbyås naturreservat. Artfynden i tabellen bygger på data från Artportalen. Rödlistekategorierna följer SLU Artdatabanken 2020 Rödlistade arter i Sverige 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020., SLU, Uppsala. NT = nära hotad, VU = sårbar, EN = starkt hotad, S = signalart enligt Skogsstyrelsen, F = fridlyst, ÅGP = art som ingår i något av Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för hotade arter.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Rödlistad/S/ÅGP /fridlyst
Kärlväxter		
Ryl	<i>Chimaphila umbellata</i>	EN
Svinrot	<i>Scorzonera humilis</i>	NT
Kambräken	<i>Blechnum spicant</i>	S
Sårläka	<i>Sanicula europaea</i>	S
Lavar		
Vedskivlav	<i>Hertelidea botryosa</i>	NT
Insekter		
Raggbock	<i>Tragosoma depsarium</i>	VU, ÅGP
Fåglar		
Mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	NT, F
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT, F
Talltita	<i>Poecile montanus</i>	NT, F
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT, F
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	NT, F
Svampar		
Porslinsblå spindling	<i>Cortinarius cumatilis</i>	VU
Kopparspindling	<i>Cortinarius cupreorufus</i>	VU
Bittermusseron	<i>Leucopaxillus gentianeus</i>	NT
Tallticka	<i>Porodaedalea pini</i>	NT
Grangräticka	<i>Boletopsis leucomelaena</i>	VU
Orange taggsvamp	<i>Hydnellum aurantiacum</i>	NT
Raggtaggsvamp	<i>Hydnellum mirabile</i>	EN
Motaggsvamp	<i>Sarcodon squamosus</i>	NT
Svartvit taggsvamp	<i>Phellodon connatus</i>	NT

Kulturhistoriska värden

Inom naturreservatet finns det inga registrerade fornlämningar. I en stig har det hittats slagen kvarts i form av en plattformskvartskärna som numer förvaras på Sörmlands museum. I närheten av rastplatsen vid Vikitteln finns lämningar av en kolarkoja, en kolmila och en tjärdal.

Geologiska värden

I de västra delarna av reservatet finns ett kalkstensstråk. Där har den senaste istidens vattenmassor slipat ut djupa kanaler, väl synliga för besökare.

Värden för friluftsliv

Besökare har möjlighet att uppleva områdets värdefulla naturmiljöer, biologiska mångfald och intressanta geologi. Ett av områdets stora upplevelsevärden är tystnaden. Inte mycket brus av civilisationens ljud når till Skogsbyås naturreservat. Ett annat värde är utsikten från länets högsta punkt.

Skogsbyås kan besökas året runt och har något för alla typer av besökare. Reservatet kan upplevas som en del av en längre vandring utmed Sörmlandsleden eller som ett utflyktsmål i sig självt. Sörmlandsleden går inte bara genom reservatet utan har även en rundslinga upp till utsiktstornet på länets högsta punkt, Vensbrinksberget (123 möh). Rundslingan är drygt 2 km lång och lämpar sig väl för till exempel barnfamiljer. Man kan titta på de minikanjons

som bildats i den kalkrika berggrunden, ta en rast eller kanske övernatta vid rastplatsen nära Vikitteln. Vid rastplatsen finns vindskydd, eldstad och utedass. Områdets största attraktion är utsiktstornet uppe på Vensbrinksberget. Från det tolv meter höga tornet har man en vidsträckt utsikt över Kolmårdsskogarna.

Området ligger lite avsides och nås enklast med bil. Det finns en parkeringsplats för ett tiotal bilar.

Skogsbyås är ett välkänt utflyktsmål och bedöms ha ett stort antal besökare.

Ett besök vid Skogsbyås kombineras lämpligen med att besöka det närliggande Åboravins naturreservat.

Slitage och störningskänslighet

Det finns en risk för markslitage i de mest publika delarna av reservatet. Det gäller området från parkeringen, stigen fram till rastplatsen, vid rastplatsen och i viss mån vid tornet. I och med att många besökare nyttjar eldstaden vid rastplatsen kan det antas vara välstädat på pinnar och annat brännbart i rastplatsens närområde.

Plan för områdets skötsel

Övergripande mål

En skötselplan är ett vägledande dokument i första hand framtagen till förvaltaren av naturreservat för arbetet med att nå reservatets syfte.

Skötseln ska sträva mot en olikåldrig naturskogsartad skog med strukturer som luckighet, flerskiktning och kontinuerlig tillgång på död ved. Delar av området ska vara påverkat av brand. Skogsbete kan bedrivas i hela området.

Naturreservatet är indelat i två skötselområden som utgår från de bevarandemål och de skötselåtgärder som ska utföras för respektive område.

1. Barrblandskog
2. Hällmarkstallskog

För karta över skötselområden och friluftslivsanordningar, se bilaga 4.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Generella riktlinjer och åtgärder:

- Åtgärder som gynnar fungan i de kalkpåverkade delarna.
- Åtgärder som gynnar arter knutna till äldre tallskog. Det handlar om naturvårdsbränning eller brandliknande åtgärder för att ge störning.
- Frihuggning av äldre värdefulla träd.
- Skogsbete.
- Friluftslivsanordningar ska vara i gott skick.
- Sly ska tas bort från kanalerna i kalkstensstråken.

2022-09-26

511-3171-2017

Åtgärder för arter och naturtyper som omfattas av åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP), fastställda av Naturvårdsverket, kan utföras i enlighet med programmet då de berör området, i den utsträckning det är förenligt med beslut och skötselplan.

Invasiva främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden i naturreservatet ska inte förekomma. Vid behov ska åtgärder för borttagande av invasiva främmande arter vidtas. För att säkerställa att åtgärderna får rätt effekt krävs Länsstyrelsens tillstånd innan åtgärder vidtas.

Vid skötselåtgärder ska forn- och kulturlämningar särskilt beaktas. Røjning, gallring och avverkning kräver inte tillstånd enligt kulturmiljölagen, under förutsättning att den sker på ett sådant sätt att lämningarna inte skadas eller förändras. Det innebär till exempel att:

- Eventuell körning med skogsmaskin ska ske på tjälad mark eller under sådana väderförhållanden så att markskador inte uppstår.
- Enskilda lämningar får inte köras över eller belamras med ris.
- Träd ska fällas ut från lämningen för att undvika släpskador.
- Forn- och kulturlämningar ska grovrensas på kvistar och annat skogsavfall.
- Om tidigare okända fornlämningar och/eller fornfynd påträffas ska dessa omgående anmälas till Länsstyrelsen.

Det vore intressant att genomföra en kulturhistorisk inventering av området.

Ny kunskap om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper, inom ramen för syftet med reservatet, ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Bränders släckning

Ur naturvårdssynpunkt är det angeläget att skogen får utvecklas så nära det naturliga som möjligt och att brandkontinuitet om möjligt bibehålls. Om brand skulle uppstå inom reservatet ska brandbekämpningen ha som målsättning att skydda skogen utanför reservatet. Brandbekämpning inom reservatet ska ske med för miljön så skonsamma metoder som möjligt.

Skötselområde 1: Barrblandskog (ca 27 hektar)

Beskrivning

Området nedanför hållmarkerna består till stor del av bördig kalkpåverkad barrblandskog med blåbärs- och lingonris i markskiktet. Här dominerade tidigare granskogen men en hel del av granarna har dött av granbarkborreangrepp. En stor mängd död ved i olika nedbrytningsstadier kommer sålunda finnas inom de närmsta åren. En ny generation gran är på väg men tall och en succession av lövträd kommer att dominera inom överskådlig tid. I NO finns några mindre myrmarker. Utmed vägen, ett par hundra meter sydost om parkeringen, finns ett bestånd av hassel.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av en olikåldrig barrblandskog som får utvecklas genom intern dynamik. Utvecklingen ska sträva mot ett naturskogsliknande tillstånd med olikåldrighet, luckighet i trädskiktet samt inslag av lövträd och buskar. Stora störningar i form av

2022-09-26

511-3171-2017

exempelvis brand, stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Död ved ska förekomma rikligt i varierande grovlek och nedbrytningsstadier. Fältskiktet ska vara rikt på örter och marksvampar, det ska vara goda förutsättningar för ryl och kontinuiteten av granberoende mykorrhizasvampar ska värnas. Om förutsättningar finns kan delar av området vara påverkat av extensivt bete. Hasselbeståndet tillåts expandera.

Skötselåtgärder

Området lämnas till stor del till fri utveckling genom intern dynamik. Granbarkborredödade träd i skuggiga eller fuktiga lägen kan fällas och lämnas som död ved inom reservatet. Stående, döda träd som riskerar att falla ut från naturreservatet kan fällas och i första hand lämnas inom reservatet. Högstubbar kan skapas och i första hand ska fällda träd placeras inom naturreservatets gränser. Om fallna granbarkborredödade träd riskerar att kväva underliggande växtlighet kan de flyttas inom området. Yngre gran som kan bära kontinuiteten av granberoende mykorrhizasvampar värnas. På lämpliga platser kan död tallved skapas. Specifika åtgärder för att gynna rylen ska utföras. Om möjlighet finns är det lämpligt med extensivt bete. Är bete inte möjligt kan åtgärder som efterliknar betesdriftens naturvårdande effekt utföras. Hasseln är ett ljusälskande trädslag varför borttagning av granar, och andra träd som kraftigt skuggar hasseln, kan vara en lämplig skötselåtgärd vid hasselbeståndet.

Skötselområde 2: Hällmarkstallskog (ca 34,5 hektar)

Beskrivning

Skogsbyås är en bergsrygg i NV-SO riktning med en markant förkastning parallellt med områdets gräns åt S-SV. Det finns även några mindre förkastningar som delar berget på tvären. Skogen domineras av en sammanhängande tallskog på mager hällmark. På de högst belägna delarna finns flera gamla (>300 år) tallar. De delar med äldst skog uppvisar en tydlig flerskiktning. Brandspår, främst i form av kolade stubbar, syns här och var i området.

Bevarandemål

Skötselområdet ska vara ett talldominerat med ett glest, ljust med ett flerskiktat trädskikt där ett stort inslag av gamla träd och grova, spärrgreniga individer ingår. Äldre träd ska ha förutsättningar till att bli mycket gamla. Död ved ska finnas i form av torrakor och lågor i olika dimensioner och ålder. Solexponerad död ved ingår och erbjuder habitat för vedlevande insekter, till exempel raggbock, på tall.

Skötselåtgärder

Tallens ekologi ska vara vägledande för skötseln. Naturvårdsbränning, eller brandliknande metoder, bör om möjligt genomföras inom tio år efter reservatets bildande och därefter med lämplig kontinuitet. De allra äldsta tallarna bör dock inte utsättas för brand. Några av de åtgärder som bör prioriteras är tillskapande av lämpligt substrat för raggbock och andra vedlevande insekter knutna till tall, friställning av gamla träd för att få dem solbelysta och frihuggning av lämpliga träd som ska kunna växa sig grova och spärrgreniga. Naturvårdsbränning kan införas som störningsregim där förvaltaren bedömer det lämpligt. I de fall naturvårdsbränning är ogenomförbart kan brandefterliknande åtgärder, till exempel utglesning och reducering av gran, utföras.

2022-09-26

511-3171-2017

För att inte sikten från utsiktstornet på Vensbrinksberget ska försämrast bör lämpliga åtgärder utföras på några av de närliggande tallarna.

Friluftsliv

Det finns inga allmänna kommunikationer till naturreservatet men för den som ordnar egen transport är området lättillgängligt, via grusvägen mellan Stavsjö och vägen söder om Näsnaren. Det finns en parkeringsplats vid reservatets entré. Infarten till parkeringsplatsen behöver förbättras och en mindre utvidgning av parkeringsplatsen bör övervägas. Vid parkeringsplatsen bör ett utedass, anpassat för de med funktionsvariation, inrättas.

Från parkeringsplatsen finns en väl upptrampad stig fram till rastplatsen vid Vikitteln. En ambition är att denna stig ska vara framkomlig även med rullstol eller rollator. Utmed stigen finns Vikitteln minikanjon. Det är en intressant geologisk sevärdhet där den senaste istidens vattenmassor slipat ut djupa kanaler i ett kalkstensstråk.

Sörmlandsleden går genom naturreservatet och det finns en rundslinga (2,2 km) upp till utsiktstornet på Vensbrinksberget (123 möh). Från det tolv meter höga utsiktstornet har man fin utsikt över Kolmårdsskogarna.

Föreningen Sörmlandsleden sköter Sörmlandsleden. Ansvar för utsiktstornet på Vensbrinksberget och rastplatsen vid Vikitteln regleras i särskilt avtal (dnr 512-3990-2020) mellan Länsstyrelsen och Föreningen Sörmlandsleden.

Bevarandemål

Gränsmarkering och informationstavlor ska vara i gott skick. Parkeringen liksom områdets friluftsanläggningar ska vara väl underhållna. Markerade stigar ska vara framkomliga och trädsäkrade. Aktuell information om reservatet ska finnas via Länsstyrelsens digitala informationskanaler och andra lämpliga kanaler.

Skötselåtgärder

Uppmärkning och underhåll av naturreservatets gränser. Underhåll av parkeringsplatsen och infarten till parkeringsplatsen. Uppsättning och underhåll av informationsskyltar. Förebyggande arbete med att fälla riskträd utmed stigar och utmed vägen söder om reservatet. Utredda möjligheten till att anpassa stigen mellan parkeringen och rastplatsen för de med funktionsvariation. Information om reservatet hålls aktuell via Länsstyrelsens digitala informationskanaler.

Utredda om det finns behov av att utöka parkeringsplatsen, och i så fall utföra detta arbete. Underhåll av parkeringsplatsen.

Bygga och underhålla ett utedass vid parkeringen. Dasset ska kunna användas av personer med funktionsvariation.

På sikt kan det finnas behov av att bygga ett nytt utsiktstorn på Vensbrinksberget. Länsstyrelsen och Föreningen Sörmlandsleden bör ha en kontinuerlig dialog om hur detta arbete ska planeras, finansieras och genomföras.

Om det finns behov kan det bli aktuellt att anlägga någon ny rastplats och eldstad.

Underhåll av information och löpande kommunikation om reservatet.

2022-09-26

511-3171-2017

Jakt och fiske

Jakten är inte reglerad i reservatsbeslutet. Jakten regleras i särskilt jakträttsavtal (NV-05827-16) mellan Naturvårdsverket och Holmen. Med tanke på att reservatet är ett populärt utflyktsmål är det önskvärt om eventuell jakt i huvudsak bedrivs på vardagar. Fisket i sjön Vikitteln berörs inte eftersom sjön inte ingår i reservatet.

Byggnader och tomtmark

Det finns ingen tomtmark inom reservatet. Ansvar för de anläggningar som finns för det rörliga friluftslivet regleras i särskilt avtal och överenskommelse mellan Föreningen Sörmlandsleden och Länsstyrelsen.

Övrigt

Länsstyrelsen har servitut (LM ärende D12415) att nyttja vägen norrifrån fram till reservatet för skötsel och tillsyn. Holmen har servitut att vid skogsbruk nyttja den gamla skogsvägen genom reservatet ner till parkeringen. Holmen har även servitut att nyttja parkeringsplatsen som upplag.

Uppföljning

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker. Uppföljningen ska sedan ligga till grund för eventuell omprövning av skötselplanen.

Uppföljning av bevarandemål

En uppföljningsplan ska tas fram i samband med uppföljningen av naturreservatet. Denna plan ska innehålla målindikatorer för de olika bevarandemålen. Uppföljningen av bevarandemål sker i enlighet med instruktioner från Naturvårdsverket.

Kostnader och finansiering

Skötselåtgärder och uppföljning bekostas via Naturvårdsverkets anslag för skyddad natur.

Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet	Mål med åtgärden	Tidpunkt	Plats	Frekvens
Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	1	Ökad tillgänglighet	Snarast, sedan vid behov	Se skötselplane-karta, bilaga 4	Engångsåtgärd därefter underhåll vid behov
Underhåll av gränsmarkeringar	1	Synliggöra reservatsgräns	Snarast, sedan vid behov	Reservatets gränser	Återkommande vid behov
Trädsäkring utmed markerade stigar, väg och parkering	1	Minskad olycksrisk	Snarast, sedan vid behov	Hela reservatet	Återkommande vid behov
Förbättra infarten till parkeringen	1	Bättre tillgänglighet	Inom fem år	Parkeringen	Engångsåtgärd därefter underhåll vid behov

Tillsyn av tornet	1	Tornet ska vara säkert att besöka	Snarast, sedan varje år	Tornet	Varje år
Inrätta ett dass vid parkeringen	2	Bättre tillgänglighet	Inom fem år	Parkeringen	Engångsåtgärd därefter skötsel och tillsyn
Utredning om tillgänglighetsanpassning av stigen till rastplatsen	2	Bättre tillgänglighet	Inom tio år	Stigen mellan parkeringen och rastplatsen	Engångsåtgärd därefter underhåll vid behov
Naturvårdsbränning	2	Skapa naturvärden	Inom tio år	Skötselområde 2	Lämpligt intervall
Åtgärder för att gynna raggbock	2	Skapa förutsättningar för raggbock	Inom tio år	Skötselområde 2	Lämpligt intervall
Åtgärder för att gynna ryl	2	Bevara ryl inom området	Inom fem år	Skötselområde 1	Lämpligt intervall
Uppföljning av skötselåtgärder	2	Uppföljning	Efter åtgärd	Hela reservatet	Efter åtgärd
Uppföljning av bevarandemål	2			Hela reservatet	Vart 6/12/24:e år

Källförteckning

Artfakta, www.artfakta.artdatabanken.se.

Artportalen, www.artportalen.se.

Föreningen Sörmlandsleden, www.sormlandsleden.se

Gärdenfors, U. (ed.) 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Lantmäteriet. *Häradskarta*. Kartlagd åren 1898-99.

Lantmäteriet. *Ekonomiska kartan över Sverige*. Kartlagd år 1947.

Lantmäteriet, 2014. *Fastighetsutredning Skogsbyås naturreservat*.

Olofsson, D. 2007. *Inventering av svampar i utvalda objekt i Södermanlands län 2007*.

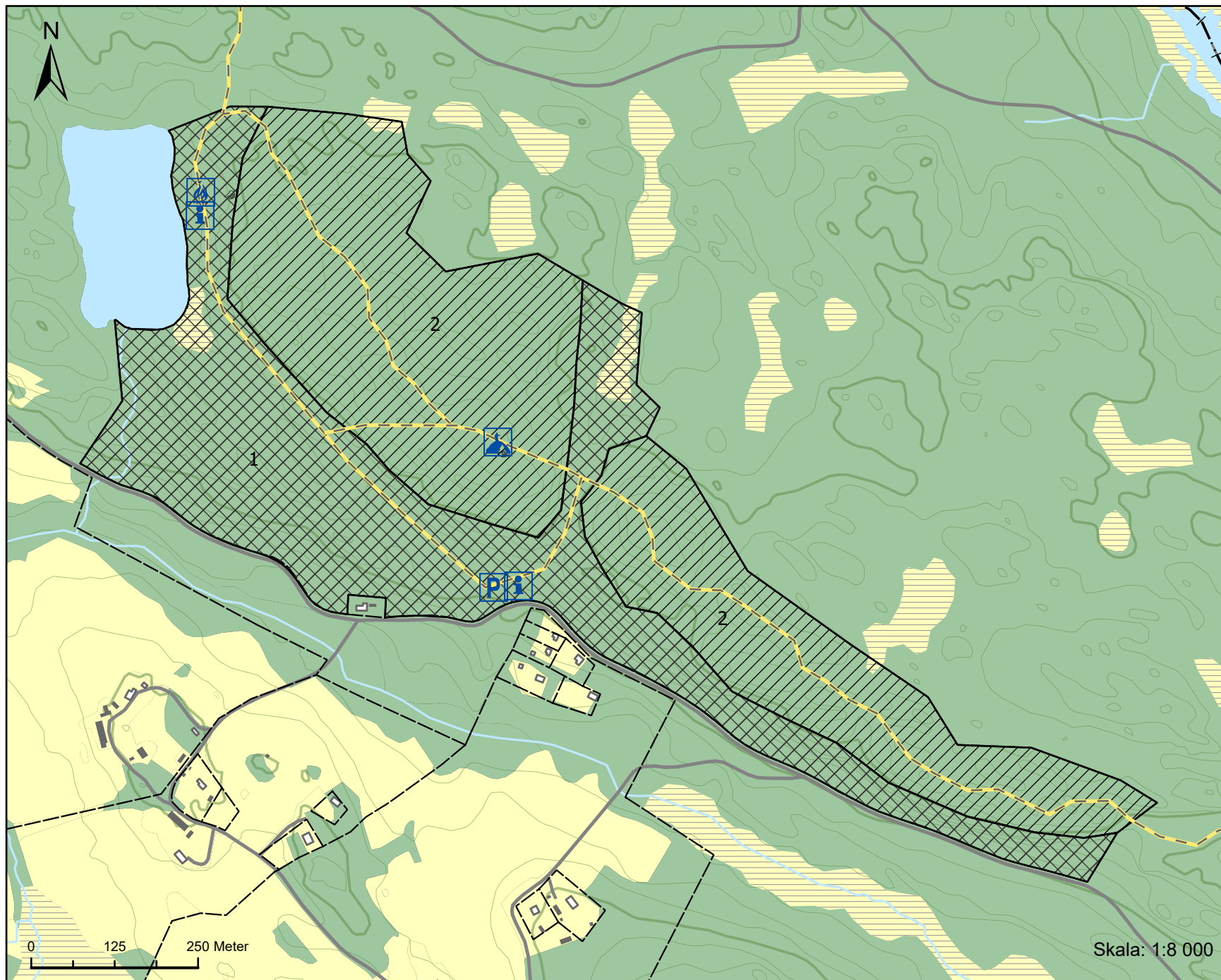
Rydberg, H, 2008. *Fjälltaggsvarpar i Södermanlands län*.

SLU Artdatabanken (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala.

Sveriges Geologiska Undersökning. 2021. *Jordartskarta/berggrundskarta och nationell höjdmodell*.

Bilagor

4. Skötselplanekarta

Skötselplanekarta

Bilaga 4

Länsstyrelsens beslut om
Skogsbyås naturreservat.
Dnr 511-3171-2017
2022-09-26

- 1. Barrblandskog
- 2. Hällmarkstallskog
- Parkering
- Informationstavla
- Rastplats med eldstad
- Utsikt
- Sörmlandsleden

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Länsstyrelsen Södermanland
Bakgrundskarta: © Lantmäteriet

Skala: 1:8 000